

ת"פ 52681/11/11 - מדינת ישראל נגד קשת בענן בכנרת בע"מ, קשת בענן שירותי מזון בע"מ, קשת בענן שירותי הסעדה בע"מ, פרוספריטי פי.די.אם.איי. שרותי מזון בע"מ, אוריאל אופיר

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 52681-11-11 רשות המיסים ירושלים-מחלקה
פלילית נ' קשת בענן בכנרת בע"מ ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט הישארם אבו שחאדה
המאשימה - מדינת ישראל באמצעות רשות
המיסים ירושלים-מחלקה פלילית
ע"י עוה"ד בן פורת פירשטיין
נגד
הנאשמים
1. קשת בענן בכנרת בע"מ
2. קשת בענן שירותי מזון בע"מ
3. קשת בענן שירותי הסעדה בע"מ
4. פרוספריטי פי.די.אם.איי. שרותי מזון
בע"מ
5. אוריאל אופיר ע"י עוה"ד קרן זרקו זמיר

גזר-דין

כתב האישום

1. הנאשמות 1, 2, 3 ו-4 הן כולן חברות פרטיות שנאשם 5 שימש בהן כמנהל פעיל. הנאשמות 1 עד 4 עסקו בהפעלת מסעדות ובתי קפה. כל אחת מהנאשמות 1 עד 4 חייבת להגיש לפקיד שומה דו"ח על הכנסותיה. כתב האישום כולל בתוכו עשרה אישומים. הנאשם 5 הודה בשמו ובשמן של הנאשמות 1 עד 4 בעובדות כתב האישום והורשע בעבירות המפורטות בו. יובהר שכל אחד מהאישומים מתייחס לנאשם 5 יחד עם אחת הנאשמות. בכל אחד מהאישומים הנאשם 5 והנאשמת הרלוונטית לאותו אישום הורשעו בביצוע עבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיפים 216(4) ו-222(א) לפקודת מס הכנסה. בנוסף, בכל אחד מהאישומים, הנאשם 5 הורשע בעבירה של אחריות מנהלים לפי סעיף 224א לפקודת מס הכנסה. נעמוד להלן בקצרה על העובדות של כל אחד מהאישומים.

2. האישום הראשון שנוגע לנאשמים 1 ו-5: נאשמים 1 ו-5 לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"ח על הכנסותיה של הנאשמת 1 לשנת המס 2008.

עמוד 1

3. האישום השני שנוגע לנאשמים 1 ו-5: נאשמים 1 ו-5 לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"ח על הכנסותיה של הנאשמת 1 לשנת המס 2009.
4. האישום השלישי שנוגע לנאשמים 2 ו-5: נאשמים 2 ו-5 לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"ח על הכנסותיה של הנאשמת 2 לשנת המס 2006. הדו"ח הוגש רק ביום 29.11.09.
5. האישום הרביעי שנוגע לנאשמים 2 ו-5: נאשמים 2 ו-5 לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"ח על הכנסותיה של הנאשמת 2 לשנת המס 2007.
6. האישום החמישי שנוגע לנאשמים 2 ו-5: נאשמים 2 ו-5 לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"ח על הכנסותיה של הנאשמת 2 לשנת המס 2008.
7. האישום השישי שנוגע לנאשמים 3 ו-5: נאשמים 3 ו-5 לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"ח על הכנסותיה של הנאשמת 3 לשנת המס 2006. הדו"ח הוגש רק ביום 24.11.09.
8. האישום השביעי שנוגע לנאשמים 3 ו-5: נאשמים 3 ו-5 לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"ח על הכנסותיה של הנאשמת 3 לשנת המס 2007. הדו"ח הוגש רק ביום 29.4.10.
9. האישום השמיני שנוגע לנאשמים 3 ו-5: נאשמים 3 ו-5 לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"ח על הכנסותיה של הנאשמת 3 לשנת המס 2008.
10. האישום התשיעי שנוגע לנאשמים 4 ו-5: נאשמים 4 ו-5 לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"ח על הכנסותיה של הנאשמת 4 לשנת המס 2006.
11. האישום העשירי שנוגע לנאשמים 4 ו-5: נאשמים 4 ו-5 לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"ח על הכנסותיה של הנאשמת 4 לשנת המס 2007.

טיעוני הצדדים לעונש

12. המאשימה טענה שלנאשם אין עבר פלילי קודם וכי כל המחדלים בתיק הוסרו, כך שהוגשו הדו"חות הרלוונטיים, למעט דו"ח אחד של נאשמת 1 לשנת 2009. כמו כן, טענה שלאור הסרת המחדלים, לגבי נאשם 5 ניתן להסתפק במאסר על תנאי משמעותי שנע בין 7 ועד 10 חודשי מאסר וכן קנס שנע בין 20,000 ₪ ל-30,000 ₪. לגבי הנאשמות 1 עד 4, שהינן חברות בלתי פעילות, ניתן להסתפק בקנס

סימלי. כמו כן, הגישה את הרישום הפלילי של הנאשם 5 ואשר כולל הרשעה אחת בעבירות של האזנת סתר ונדון למאסר על תנאי, פיצוי למתלונן ושל"צ (ת/1).

13. באת כוח נאשם 5, טענה כי הנאשם עסק בתחום ההפעלה של בתי קפה והמסעדות במשך שנים רבות, אך מכלול עסקיו נקלעו לקשיים כלכליים וקרסו וכיום הוא מצוי בהליכי פשיטת רגל. הנאשם נשוי ואב לשלושה ילדים אשר פרנסתם עליו והוא למעשה היום מתקשה בכלכלתם. בטרם קריסתו הכלכלית, הנאשם ביצע פעילות התנדבותית מגוונת שכללה גם תשלום תרומות. במסגרת פעילותו ההתנדבותית הנאשם סייע לילדים במצוקה, לחיילים ולמעוטי יכולת, וזאת כפי שעולה מתוך המסמכים שהוגשו במהלך הטיעונים לעונש. מטעם הנאשם העיד כעד הגנה רואה החשבון שטיפל בהגשת הדו"חות לרשויות המס בשמם של הנאשמים 1 עד 5. רואה החשבון העיד שהדו"חות מלמדים שקיימים הפסדים בעסקיהם של הנאשמים 1 עד 5 בשנות המס הרלבנטיות לכתב האישום וכי דו"חות אלה אושרו על ידי רשויות המס. הנאשם טוען שהדבר מלמד שלא נגרם נזק לקופה הציבורית בשל האיחור בהגשת הדו"חות, מאחר וממילא לאור הפסדיו הוא לא היה חייב במס. יתר על כן, הנאשם סובל כיום מבעיות רפואיות שונות כמפורט בנ/6. באת כח הנאשם טענה שמתחם העונש ההולם נע בין אי הרשעה לבין מאסר על תנאי וכי מן הראוי שיושת על הנאשם 5 קנס סימלי וזאת לאור מצוקתו הכלכלית.

14. בנסיבות אלה, שבהן שני הצדדים טוענים שיש להשית על הנאשם 5 מאסר על תנאי, ומסכימים שיושת קנס סימלי על הנאשמות 1 עד 4, הרי שהמחלוקת האמיתית בין הצדדים נוגעת לשאלה האם להרשיע את הנאשם 5 או שמא לבטל את ההרשעה. נושא נוסף שבמחלוקת הוא גובה הקנס שיש להשית על הנאשם 5. לפיכך, לא מצאתי צורך לקבוע את מתחם העונש ההולם לענין רכיב המאסר בפועל ואכריע במסגרת גזר הדין בשתי השאלות האמורות, קרי, האם יש מקום להרשיע את הנאשם או לא, ומה גובה הקנס שיש להטיל עליו.

שאלת אי ההרשעה בדין

15. הלכה פסוקה היא שסוגיית ההרשעה בדין תלויה בשני פרמטרים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה, חומרתה ונסיבותיה והאם יש בנסיבות אלה אפשרות לוותר על ההרשעה מבלי שהדבר יפגע באופן חמור באינטרס הציבורי בהרשעה; שנית, נסיבותיו האישיות של המבקש והפגיעה הקונקרטית הצפויה לו והאם הנזק הצפוי יגרם לו עקב ההרשעה הינו כזה הפוגע בסיכויי שיקומו וחורג מן הראוי בנסיבות העניין (רע"פ 737/11 אביטן מלכיאלי, משרד עורכי דין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.5.11)).

16. במקרה שבפני, בכל מקרה הפרמטר השני איננו מתקיים. הווה אומר, לא הוכח בפניי מה הוא הנזק הקונקרטי שייגרם לנאשם אם ההרשעה תמשיך לעמוד בעינה. הנאשם עסק במשך שנים רבות בתחום המסעדות והפעלת בתי קפה כעצמאי. לא הובהר לי כיצד הרשעתו בדין בעבירות של אי הגשת דו"ח לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה, יש בה בכדי להשפיע לשלילה על המשך עיסוקו באותו תחום, בין כעצמאי ובין כשכיר. די בכך על מנת לדחות את בקשתו של הנאשם לביטול ההרשעה. למען השלמת

התמונה, אביא גם תיאור של פסיקת בית המשפט העליון בסוגיה של אי הרשעה במקרים שבהם היה מדובר בביצוע עבירות של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה, כמו במקרה שבפני:

א. רע"פ 737/11 **אביטן מלכיאלי, משרד עורכי דין נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (9.5.11). במקרה זה המבקש היה עורך דין שהורשע באי הגשת דו"ח במועד לרשויות המס. בית המשפט השלום ביטל את ההרשעה וזאת בשל החשש לפגיעה בפרנסתו והמשך חברותו בלשכת עורכי הדין. המדינה הגישה ערעור לבית המשפט המחוזי אשר קיבל את הערעור והרשיע את המבקש והשית עליו מאסר על תנאי של 3 חודשים וכן קנס בסך של 10,000 ₪ וכן קנס נוסף בסך 5,000 ₪ על השותפות שמכוחה פעל במשרדו כעורך דין. המבקש הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון וטען את הטענות הבאות: העבירה של אי הגשת דו"ח היא במהותה עבירה "מנהלית"; בהתאם להנחיות פנימיות של רשות המיסים, לא היה מקום להגיש נגד המבקש כתב אישום; הנזק שעשוי להיגרם למבקש מעצם הרשעתו בדין מחייב את ביטולה. בקשת רשות הערעור נדחתה וכבוד השופט ג'ובראן בפסקה האחרונה להחלטתו ציין את הדברים הבאים:

"עוד אציין כי אני מסכים למסקנתנו של בית המשפט המחוזי כי הסימנים המיוחדים שביקש בית משפט השלום למצוא במבקש דנן כחריג לכלל ההרשעה בדין, אינם מיוחדים כלל ועיקר, דווקא למבקש דנן, אלא כוחם עימם למרבית הנאשמים בעבירות מסוג זה. על כן, אין מקום להתערב בקביעותיו של בית המשפט המחוזי **לאור החשש כי בהימנעות מהרשעה במקרה דנן, יהיה כדי לשמוט את הבסיס ממדיניות האכיפה הראויה הנדרשת והמתבקשת של עבריני מס, גם בעבירות של אי הגשת דו"חות.**"

(ההדגשה לא במקור)

ב. רע"פ 6271/13 **יהודה בן סנן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (17.9.13). המבקש שימש כמנהל של שתי חברות פרטיות ונמצא אשם על ידי בית המשפט השלום בביצוע מספר עבירות של אי הגשת דו"חות מע"מ תקופתיים וכן אי הגשת דו"חות מס הכנסה. בית המשפט השלום בבאר שבע נמנע מלהרשיע את המבקש וקבע שעל אף חומרת העבירות שבהן נמצא אשם, מדובר במקרה חריג המצדיק שלא להרשיע את הנאשם וזאת מהסיבות הבאות: מדובר באדם נורמטיבי ללא עבר פלילי; הודה במיוחס לו והסיר את כל המחדלים; במסגרת עיסוקיו, המבקש נדרש להצהיר על העדר הרשעות קודמות על מנת להשתתף במכרזים ציבוריים; המבקש תרם 50,000 ₪ לעמותה ציבורית; המבקש לא החל בהתמחותו במשפטים לאחר סיום לימודיו על רקע העמדתו לדין פלילי. על גזר הדין של בית המשפט השלום הוגש ערעור על ידי המדינה לבית המשפט המחוזי אשר קיבל את הערעור, הרשיע את המבקש והטיל עליו קנס בסך 10,000 ₪, מאסר על תנאי וכן התחייבות כספית. בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון, נדחתה.

ג. מ"ח 2088/14 **דורון רז נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.8.14). המבקש היה עורך דין במקצועו שהוגש נגדו כתב אישום לבית משפט שלום בגין אי הגשת דו"חות במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה. לאחר שמיעת הראיות הורשע בדיון ונדון למאסר על תנאי וקנס בסך של 7,000 ₪. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי על הכרעת הדין וגזר הדין. ערעורו על הכרעת הדין נדחה וערעורו על גזר הדין התקבל בחלקו כך שסכום הקנס הופחת ל-5,000 ₪. המבקש לא הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אך הגיש בקשה למשפט חוזר וטען בין השאר כי הותרת הרשעתו על כנה, עלולה להקשות על חידוש חברותו בלשכת עורכי הדין וכתוצאה מכך יגרם לו עוול. הבקשה למשפט חוזר נדחתה.

ד. מ"ח 2865/12 **מרצ'בסקי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (31.12.12). המבקש הורשע על ידי בית המשפט השלום בגין שתי עבירות של אי הגשת דו"ח לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה והושתו עליו 7 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 50,000 ₪. על הכרעת הדין וגזר הדין של בית המשפט השלום המבקש הגיש ערעור לבית המשפט מחוזי. נערך דיון בערעור שבסיומו הסכימו הצדדים על פי הצעת בית המשפט שהמבקש יחזור בו מהערעור על הכרעת הדין ויוטל עליו עונש מוסכם של 3 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וכי הקנס שהוטל עליו יופחת ל-25,000 ₪. בהמשך, המבקש חזר בו מהסכמה זו והגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי ובקשתו נדחתה. לאחר מכן, הגיש בקשה למשפט חוזר לבית המשפט העליון וטען בין השאר כי השארת כתם של עבר פלילי עלולה לפגוע קשות בעסקיו לאור שלילת האפשרות לגשת למכרזים שונים בתחום פעילותו העסקית. הבקשה למשפט חוזר נדחתה.

17. לגבי הטענה שבנסיבות העניין לא נגרם נזק לקופה הציבורית בעקבות ביצוע העבירות לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה, שעניינה אי הגשת דו"חות, ראו את דבריו של כבוד השופט רובינשטיין (כתוארו דאז) בפסקה ח' להחלטתו ברע"פ 3008/11 **אביטבול נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (27.4.11):

"אף אם במקרה דנא לא נגרע בסופו של יום כסף מקופת המדינה, כפי שציין בית המשפט השלום, עבירות מהסוג בהן הורשע המערער מחייבות את רשויות המס למאמצי אכיפה רבים, הגוזלים משאבי ציבור רבים. משמעות האכיפה היא מלחמה כדי למנוע גניבה מכיסו הקולקטיבי; ועל כן יש לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה גם בעבירות אלו, ואין ענייננו חורג מכך".

18. לאור כל האמור לעיל, הבקשה לביטול ההרשעה נדחית. ההרשעה בעינה עומדת.

העונש הסופי

19. לאחר שקבעתי שיש לדחות את הבקשה של ההגנה לביטול ההרשעה, הרי שהצדדים לא חלוקים שאין מקום להשית על הנאשם מאסר בפועל, וגם לא בעבודות שירות. לפיכך, לא מצאתי צורך לקבוע את מתחם העונש ההולם לעניין רכיב המאסר ובכוונתי להשית על הנאשם מאסר מותנה. לגבי אורך המאסר המותנה, לא מצאתי מקום לקבל את טענת המאשימה שהמאסר המותנה צריך להיות החל מ-7 חודשים ומעלה, וזאת לאור הנסיבות הכלליות של התיק לרבות הסרת המחדלים (למעט הדו"ח של שנת 2009 שמתייחס לנאשמת 1 בשל קשיים במציאת מסמכים רלוונטיים, כפי שהובהר על ידי רואה החשבון של הנאשמים).

20. לגבי גובה הקנס, מהפסיקה שהובאה לעיל עולה שבאותם מקרים שהוסרו המחדלים בעבירות של אי דיווח לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה, ואשר בהם קיימת מצוקה כלכלית קשה עקב פשיטת רגל, הקנסות שהוטלו היו של מספר אלפי שקלים.

21. לאור כל האמור לעיל, הנני משית על הנאשמים את העונשים הבאים:

א. על כל אחת מהנאשמות 1,2,3 ו-4, הנני מטיל קנס בסך של 100 ₪.

ב. על נאשם 5, הנני מטיל 4 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום הנאשם לא יבצע עבירה לפי פקודת מס הכנסה.

ג. על נאשם 5, לשלם קנס בסך 9,000 ₪, או 20 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים כאשר הראשון שבהם עד ליום 15.4.15 והיתרה ב-15 לכל חודש שלאחריו. היה ואחד התשלומים לא ישולם במועד, אזי יעמוד מלוא סכום הקנס לפירעון מיד.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ד אדר תשע"ה, 15 מרץ 2015, במעמד הצדדים.